

Stjórin í fyrsta føroyska oljufelagnum:

Skeivt at brúka oljuvunnuna til bygdamenning

–Politikarar eiga ikki frammanundan at áleggja oljufeløgum at brúka ávísar havnir í Føroyum, sigur Olaf Olsen

AKI BERTHOLDSEN

Politikarar eiga ikki at blanda seg uppi, hvar í Føroyum, olju- og útgerðarhavnir skulu vera.

Olaf Olsen, vinnulivsmaður er ikki íiva.

Sjálvur er stjóri í Koluni, sum var fyrsta oljufelag, sum varð stovnað í Føroyum, umframt nevndarlímur í Føroya Kolvetni.

Kolan varð stovnað fyrst í mittarunum og hevur verið virkin síðani, hoast ikki so nógv hevur verið at hoyrt til felagið.

Og nú kjakið hevur tikið seg upp, um, hvar í Føroyum oljuhavnir skulu vera, hvona vit spurt Olaf Olsen, hvønn leiklut hann heldur, at politikarar eiga at hava í hesum sambandinum.

Hann er púra sannførður um, at hetta er ein spurningur, sum politikarar ikki eiga at leggja seg ut í.

Olaf Olsen sigur, at hetta

er ein spurningur, sum vinnan sjálv eigur at finna utav.

–Tað er ógvuliga óheppið, um politikarar í Føroyum frammanundan seta oljufeløgum treytir fyri, hvar tey skulu verða.

– Hava oljufeløg hug til at leggja sitt virksemi í ávissum plássum, hvi í verðum skulu so politikarar hava nakað imoti tí?, spyr hann.

Minnir um frihavnirnar
Olaf Olsen sigur, at eftir hansara tykki, eiga landsins myndugleikar at fara fram uppá sama máta í hesum málinum, sum farið varð fram, tá ið talan var um at gera frihavnir í Føroyum seinast í áttatiárunum.

– Kjakið nú minnir ikki sort um kjakið um frihavnirnar, tí ta vóru tað eisini mong sum hildu, at politikarar skuldu gera av, hvar tær skuldu vera.

– Málið var gjølla viðgjørt, men politiska niður-

støðan var, at politikarar áttu ikki at leggja seg ut í, hvar frihavnir skuldu vera.

–Tí vildi onkur gera frihavnir á ávissum plássum, so var ongin orsök hjá politikarum at siga nei.

Olaf Olsen sigur, at tað er so ein heilt onnur søga, at ongar frihavnir komu.

– Men málið um oljuhavnir líkist nógv málinum um frihavnir, og tað rætta er nú, eina og ta, at politikarar halda fingrarnar burtur.

Stjórin í Koluni sigur, at skal málið avgerast politiskt, fer tað bara at føra til eitt eljustríð.

– Og tað hava so nógv av í politikki frammanundan, at tað er ongin grund til at leita eftir meiri stríði.

Ímóti rákinum

Men hann heldur eisini, at, at tað er eisini ímóti tíðarandanum at taka politiskar avgerðir um, hvar oljuhavn-

– Skulu politikarar avgera, hvar oljuhavnir skulu vera, fer tað at føra til eitt eljustríð, og tað er nógv mikið av í politikki frammanundan, sigur Olaf Olsen, vinnulivsmaður, og stjóri í fyrsta, føroyska oljufelagnum, Koluni, og nevndarlímur í Føroya Kolvetni

ir skulu vera.

– Politiska rákið gongur ímóti stórra og stórra trælsi.

– Og tí er tað beinleiðis í andsøgn við tað, at seta oljuvinnuni avmarkingar við at áseta, hvadani hon skal reka sitt virksemi. Tí vinnan er sjálv før fyri at finna útav, hvar oljuhavnir liggur best fyri.

Ongin vandi

Tá ið kolvetnislogin var fyrri, legði loftingið stóran dent á, at tað mátti forðast fyri, at kommunur fóru undir ilögur til eina vinnu, sum onangtíð kom. Eitt nú ræddust tingmenn, at vit skuldu

enda í somu støðu, sum í Noregi, har fleiri kommunur gjørdi ilögur, tí tey ventuðu at fáa ein bita av oljuvinnuna. Men tey fingu onga oljuvinnu og fingu onki burtur ilögnum, uttan eina velduga skuld.

Og fyri at sleppa undan somu lagnu, skuldi tað frammanundan verða gjørt av politiski, hvar oljuhavnir skulu vera.

Men hetta heldur Olaf Olsen yvirhovur ikki er nakar trupulleiki.

– Tað eru ikki serliga stórar ilögur gjørdar í oljuvinnuna enn. Og tað er neyvnan nakar so ábyrgdarleysur, at hann fer at gera ilögur í nakað, sum kanska fer at koma.

– Men skuldi tað hent, hevur landsstjórn eitt effektivt kommunalt eftirlit, sum skal goðkenna allar kommunalar ilögur.

– Og landsstjórn fer neyvnan at goðkenna, at kommunur gera ábyrgdarleysar ilögur í oljuvinnuna, sigur Olaf Olsen

Óhóskandi at brúka til bygdmenning

Men er tað ikki rætt at landsstjórn og loftingið brúka oljuvinnuna sum ein partur av eina lansætlan fyri at menna ávís oki í landinum?

– Eg haldi, at oljuvinnan er óhóskandi at brúka til bygdmenning.

– Skulu vit tosa um bygdmenning, er fremsta uppgávan hjá politikarum at skapa karnarnar, eitt nú við goðari samferðslu, flutningsstøði, har tað er neyðugt o.s.fr.

– Og so skal vinnan skipa seg sjálv undir teimum karnum, sum eru. Hinegin hevði neyvnan nakar lagt nakað umfatandi vinnuligt virksemi í einum útjadara, bara tí at onkur stuðul ger, at tað nú ber til.

– Og tað eiga vit heldur ikki at geva við oljuvinnuna.

Olaf Olsen ásannar, at oljuvinnan forir nógv virksemi við sær.

Og tí ásannar hann eisini, at tað kann gera sitt til at seta ov nógv ferð á búskapin, ikki minst í miðstæðarokinum, har búskapurin er við at verða nakað heitur frammanundan.

– Men hinegin, so forir oljuvinnan nógv virksemi við sær, hvar hon so er.

– Og hon fer at hita búskapin í tí okinum har hon liggur seg, hvar tað so verður.

Nú hevur Olaf Olsen havt fingurin á pulsinum í oljuvinnuni í nokur ár.

Hvar heldur hann, at ein oljuhavn í Føroyum liggur best fyri?

– Tað er ringt at siga, tí tað veldst alt um, hvat oljufelgini leggja dent á.

– Verður oljuvinnan sum-anfyri Føroyar, er lítið at ivast í, at Suðuroyggin liggur væl fyri.

– Men annars dregur miðstæðaroknið altíð, tí eitt oki, har nógv virksemi er frammanundan, dregur meiri virksemi afturat sær.

– Tó haldi eg, at búskaparlíga hevði tað verið best fyri samfelagið, um hon endaði onkra aðrastaðni enn í Havn.

Annars visir hann á, at hvørja ferð, at okkurt stórt tiltak er, verður Skálafjørðurin valdur. Eitt nú var hann flotastøð undir kríggnum, og har eru eisini stórar oljugoymslur.

– Skálafjørðurin er mitt í landinum, hann er kyrrur og har har kann mest, út fyri minst pening.

Olaf Olsen sigur, at hann veit ov lítið um málið til at hann kann siga, hvat oljuvinnan sjálv leggur størstan dentin á. Men tað hann veit, leggja felgini stóran dent á at vera tætt við umstímingina í landinum. Dentur verður eisini lagdur á, at tað ber til at fáa tær tænarastur, hon hevur brúk fyri.

– Men tað er eisini týðiligt, at siglingstíðin hevur sera nógv at siga fyri oljufelgini, sigur Olaf Olsen.

Smáligur fiskiskapur

Tað hevur gingið illa hjá ídnaðarskipunum í seinastuni, men prísurin er áleið

AKI BERTHOLDSEN

Nýggi ídnaðarbáturin hjá gøtumonnum, Jupiter, hevur havt eina tunga byrjan.

Tí veðrið er ringt og fiskiskapurin vánaligur.

Men hetta er onki serstakt fyri Jupiter.

Tí tað gongur einki serligt hjá teimum føroysku ídnaðarskipunum í løtuni.

Tey flestu eru í svartkjaftinum undir Føroyum, men tað er lítið at fáa.

Atli Hansen, reiðari á Jupiter, sigur, at harumframt víðar tað sera illa, tað er tilveður at kalla annaðhvønn dag.

Jupiter hevur roynt eystur úr Føroya Banka, men nú er hann vestantýri Mykines.

Annars er avreiðingarprísurin hampiliga góður, hann hevur ligið upp ímóti 60 oyru fyri kilo.

Jupiter hevur verið til fiskiskap í ein mánaða nú, og hann hevur avreitt nakrar ferðir í Fuglafirði.

Men Ath Hansen er ikki

Nýggi Jupiter hevur riggað væl, men tað er bara alt ov lítið at fáa og veðrið er ringt

rættliga greiður yvir, hvussu nógv hann hevur fingið.

Teyr ætla at royna at vera í svartkjaftinum til jóla.

Men so verður vanligja mynstrið tikið upp aftur, tí ta tá fara bátarnir fyrst at fiska makrel í ES sjógví og síðani lodnu undir

Íslandi.

Annars er Atli Hansen vælnoður við tann nýggja Jupiter, tí tekniskt hevur hann riggað væl